

כ"ג בתשרי, תשפ"א
11 באוקטובר, 2020

לכבוד,
ח"כ ישראל כ"ץ,
שר האוצר

נכבדי שלום רב,

הנדון: סוגיות משמעותיות העולות מהתכנית הכלכלית ואופן יישומה

נבקש להעלות בפניך מספר סוגיות שעלו מפניות רבות של חברי לשכת רואי חשבון בישראל, המייצגים ציבור רחב של לקוחות עצמאים וחברות במשק אשר נקלעו למצב כלכלי קשה בשל משבר הקורונה ומבקשים לקבל את מענקי הסיוע.

בימים קשים אלה של חוסר ודאות וחיידוש ההגבלות נושאים אלה מקבלים משנה תוקף ונבקש את התייחסותך.

פרק א' - תיקון עיוותים הקיימים בחוק התכנית לסיוע כלכלי (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף-2020 (להלן חוק התכנית לסיוע כלכלי)

1. טיפול מידי בתעסוקה והחזרת ציבור העובדים למעגל העבודה בהקדם האפשרי

האבטלה בישראל בעקבות משבר הקורונה, הגיעה לשיאים חסרי תקדים והיא בעלת השפעה קשה על המשק כולו. מצוקת העובדים משפיעה גם על יכולת הצריכה של משקי הבית, היעדר תרומה לתוצר הגולמי והשפעות נלוות שבחלקן הגדול הן גם בתחום הנפשי של הפרט.

הפתרון המידי, שננקט באמצעות הוצאת העובדים לחל"ת, הביא ליציאתם ממעגל העבודה והקטנת התפוקה, תוך מימון דמי אבטלה על ידי המדינה- ותוך יצירת אי וודאות לגבי העתיד התעסוקתי של העובד (דבר שבעתיד יכול לחזור כבומרנג על המדינה- דמי אבטלה לטווח ארוך ואי צמיחה ואי הגדלת ביקושים).

הפתרון המוצע:

תמריץ למעסיקים-

במקום לשלם כספים לעובדים בגין החל"ת, (באמצעות דמי אבטלה), יש לשלם לכלל המעסיקים (ללא תלות בהיקף הכנסות העסק, אך בכפוף לירידה בהכנסות) את הכספים כהשתתפות במימון השכר של כל עובד שיוחזר לעבודה או עובד חדש שיקלט.

היתרונות:

- האבטלה תקטן - יוצר עידוד להשבת עובדים,
- התפוקה בעסקים תגדל, התוצר הלאומי יגדל.
- העובדים ישובו למעגל הפעילות ואז הכנסות משקי הבית לא יקטנו, כך שימשיכו לצרוך ולהגדיל ביקושים.

- חינוך העובדים למוסר עבודה שנשחק בימים אלו (העובדים מעדיפים לקבל דמי אבטלה מאשר לעבוד).

עלות למדינה

אין שינוי בעלות לעומת תשלום דמי אבטלה, ואף תהיה מגמת הקטנה ככל שהמשק יתחזק ויחזור לפעילות מלאה.

עסקים בסיכון

לעסקים שההתאוששות מהמשבר צפויה להיות ממושכת (כמו תיירות, מסעדות וכדומה), מוצע החלת מנגנון של חל"ת חלקי, שיאפשר החזרת העובדים והשארתם במסגרת העבודה, תוך ביצוע התאמה להיקפי המשרה בפועל בשלב הביניים עד לציאה מלאה מהמשבר.

מתן הכשרות למובטלים, תוך כדי תשלום דמי אבטלה. לשקול תנאי לקבלת דמי אבטלה-לימודים.

- הענקת תמריצים למעסיקים שינהיגו עבודה הבית וירידה ל-4 ימי עבודה בשבוע פר עובד.
- הגדלת תקציב רשות החדשנות תוך מתן עדיפות לחברות שיתחייבו להעסיק עובדים בישראל גם לאחר הפיתוח. עידוד השקעות במחקר ופיתוח וקידום חדשנות בתעשייה מסורתית.

2. תיקון העיוות שקובע שעסקים באיחוד עוסקים נבחנים ביחד בבחינת מחזורם שכל אחד מהם אינו עולה על 400 מיליון ש"ח

כידוע, הרישום במסגרת איחוד עוסקים הקבוע בחוק מע"מ אינו מהווה הטבה או יתרון מיסוי, הוא נועד על מנת לייעל ולפשט את גביית המס וקיים מאז חקיקתו של חוק מע"מ. בהתאם לאמור, קיבוצים, משקים חקלאיים, קונצרנים, שותפויות, חברות וחברות הבנות המחוזקות על ידם במשק בישראל התאגדו בהתאם כעוסק מאוחד.

עסקים רבים נפגעים קשות מרוע גזרה זו והיא עלולה לייצר עיוות והפליה בקרב עסקים הרשומים כעוסק יחיד מחד ועסקים הרשומים כ"איחוד עוסקים" מאידך. משמעותו העיקרית של דיווח במסגרת "איחוד עוסקים" היא אך ורק על מנת לייעל את תהליך הדיווח לרשויות מע"מ באופן שהדיווח החודשי למע"מ לא יכלול את העסקאות שבין חברי האיחוד.

המצב שנוצר הינו אבסורדי ובו עוסק הרשום במסגרת "איחוד עוסקים" ומגיש אך ורק את דיווחיו למע"מ עבור מספר עוסקים, בין היתר, חברות בנות המוחזקות על ידי חברת אם באיחוד או עסקים במושבים וקיבוצים שכל אחד מהם הינו ישות משפטית נפרדת, אשר מחזור העסקאות שלהם לשנת 2019 (בבחינת כל עוסק בנפרד) נמוך משמעותית מסכום של 400 מיליון ש"ח אולם מחזור האיחוד עולה על סכום של 400 מיליון ש"ח אינם זכאים לקבלת מענק הסיוע. **עיוות זה מחייב תיקון מיידי.**

3. מנגנון הוצאות קבועות בעבור עסקים בענפי האירוח, אולמות האירועים והמלונאות

בשיחותינו עם נציגי רשות המסים לגבי מנגנון הוצאות קבועות בעבור עסקים בענף האירוח והמלונאות הובהר על ידם כי שיעורי המקדמים המחושבים בנוסחת מקדם ההשתתפות בהוצאות קבועות **אינם מתאימים** לעוסקים בענפים אלה. זאת, לאור העובדה שיחס ההוצאות הקבועות של עסקים אלו גבוה באופן משמעותי מיחס המחזוריים שלהם. כמו כן, נאמר לנו שרשות המסים תפעיל שיקול דעת בעת חישוב מקדם ההשתתפות בהוצאות הקבועות של עסקים אלו. **אנו ביקשנו לכלול בהוראות הביצוע, שתפורסם על ידי רשות המיסים, התייחסות ודוגמאות**

לחשוב מקדם ההשתתפות בהוצאות קבועות לעסקים בענף האירוח והמלונאות וטרם קיבלנו מענה.

4. מקדמות על חשבון מענק ספטמבר אוקטובר

נבקש לאפשר לעסקים שהגישו בקשות למענק הוצאות קבועות בגין חודשים מאי-יוני ולא היו זכאים להגיש בקשות עבור מענק הוצאות קבועות בגין חודשים מרץ-אפריל, לקבל מקדמות על חשבון מענק ספטמבר - אוקטובר.

בימים האחרונים אנו מקבלים פניות של רואי חשבון, בקשר לכך שנמנע מלקוחותיהם להגיש בקשות למקדמות. עסקים אלה לרוב לא היו זכאים למענק בתקופת מרץ-אפריל מאחר שהמחזור שלהם עולה על 20 מיליון ש"י. עקב העומס הרב וזמני הטיפול הארוכים, בקשותיהם לחודשים מאי-יוני טרם טופלו וטרם הושלמו. לפיכך נבצר מהם לקבל את המקדמה, למרות שעל פי המצב כיום ברור שהפגיעה בהם עולה על 25% בחודשים ספטמבר-אוקטובר ובחלק מהמקרים, אף מסתמנת פגיעה באחוזים גבוהים מאוד.

אנו מציעים שאותם העסקים שהגישו בקשה למענק הוצאות קבועות לחודשים מאי-יוני שטרם נענו, יהיו זכאים למקדמה בהתאם לבקשה שהוגשה בחודשים מאי-יוני. וזאת, על מנת למנוע את קריסתם תוך הגשמת תכלית התכנית הכלכלית שהינה סיוע לעסקים במהירות האפשרית, על מנת לאפשר את המשך התקיימותם בתקופה קשה זו.

בנוסף יש עסקים שבחרו לא לדרוש את המענק, אך עדיין זקוקים להנחה בארנונה ועלויות קבועות אחרות. וכרגע התנאי לקבלת הנחת ארנונה הוא היות העסק זכאי למענק.

5. סיוע לעסקים חדשים ולעוסקים שפתחו את עסקם בסוף שנת 2019 ולעסקים שפתחו את עסקם לאחר הגל הראשון ונכנסו לגל השני ולא מקבלים מענה כלל

בהתאם לחוק התכנית לסיוע כלכלי על מנת שעסק יהיה זכאי למענק הוצאות קבועות נדרש שמחזור עסקאותיו בשנת 2019 עלה על 18 אלף ש"ח. אנו נחשפים לעסקים רבים שנפתחו בסוף שנת 2019 המבקשים להיעזר במענקים אך הם אינם זכאים עקב תנאי הסף הנ"ל בנוסף, בהתאם לחוק הנ"ל עצמאים שפתחו עסקם בדצמבר 2019 ולא הייתה להם הכנסה, עקב תקופת היערכות של הקמת העסק לא זכאים למענק סיוע לעצמאי (המענק הסוציאלי). וזאת, לעומת עצמאים שפתחו את עסקם בחודשים ינואר-פברואר 2020 שזכאים למענק בסכום קבוע.

בנוסף, אנו נחשפים למקרים בהם עוסקים פתחו את עסקם לאחר פרוץ הגל הראשון התחילו לייצב את עסקם החדש ואף בחלק מהמקרים הפיקו הכנסות במהלך השנה, אך אינם מקבלים מענה כלל למרות הפגיעה הקשה בהם נוכח המגבלות החדשות והסגר. גם עסקים שמוזגו בשנת 2020 נופלים בין הכיסאות שכן מנגנון ההשוואה מעוות.

פרק ב' - בקשה לשינוי תנאי סף במענק סיוע לעסקים בעד המשך העסקתם של עובדים נוכח צפי מיצוי נמוך ביותר

התקציב שהוקצה למענק זה עומד על מיליארד ש"ח, אך לצערנו אנו צופים ששיעור המיצוי של המענק יהיה נמוך ביותר ואף נמוך מכל המענקים הקודמים. מדובר במענק שאיננו אטרקטיבי כלל ועיקר ותנאי הסף להגשתו כפי שיפורט להלן מביאים למצב אבסורדי ולצפי שכמעט ולא יהיו עסקים שידרשו אותו.

הסיבה המרכזית לצפי של מיצוי נמוך ביותר היא דרישה להמשך העסקת עובדים בתקופת הטלת מגבלות וסגר, דרישה שהעובדים יהיו מועסקים בחודשים ספטמבר-אוקטובר, בד בבד למנגנון שקובע שגובה המענק מושפע מגובה הירידה במחזוריים.

בנוסף העובדה שמדובר במענק שלא ניתן לבקשו יחד עם מענק **עידוד תעסוקה מרשות ההשקעות במשרד הכלכלה והתעשייה או מכוח חוק מענק לעידוד תעסוקה (הוראת שעה) (נגיף הקורונה החדש), התש"ף-2020** בגין תקופות הזכאות ספטמבר ואוקטובר.

הנה כי כן, הרי שנדרש: (1) שהעסק יחווה פגיעה של לפחות 25% בשביל להיות זכאי (2) לא יוציא עובדים לחל"ית בתקופת הזכאות (כאמור תקופת ההגבלות) שהיא **חודשיים** (כאשר המדינה בסגר), (3) שהעסק לא הגיש בקשה למענק עידוד תעסוקה מלשכת שירות התעסוקה בתקופת הזכאות [מענק בסכום של 1,875 ש"ח או 875 ש"ח **לכל עובד מזכה** (בפרט לאור ההקלה המשמעותית שהוחלטה לגבי חודש ספטמבר)].

בנוסף, נבקש להביא לידיעתך שבתנאי המענק הקיים גם קיימת **אפליה לעסקים קטנים** שנפגעו מעל ל-80% ולמרות הכל קבלו החלטה לא לפגוע בעובדיהם ולהמשיך להעסיקם. המקדם שנקבע למעסיקים קטנים נמוך מהמקדם שנקבע לעסקים גדולים ששיעור הפגיעה שלהם הוא מעל 80%.

בנוסף נבקש לציין שלפי הבנתנו כל מנגנון הגשת הבקשה מתוכנן להתבסס על אישורי רואי חשבון, כאשר קיימת מורכבות רבה לאשר שכל פרטי הבקשה הינם נכונים והדבר מהווה חסם בירוקרטי קשה. אנו מצויים בקשר עם נציגי הסוכנות לעסקים קטנים ובינוניים במשרד הכלכלה. להבנתנו, דרישה לבדיקה וביקורת עלולים להעמיס בירוקרטית באופן משמעותי על הגשת הבקשות והנ"ל צפוי להיות גורם נוסף לאי כדאיות להגשת הבקשות. לכן, ככל שמעוניינים להמשיך במסלול של מענק לא יעיל זה, נדרש לכל הפחות לפשט את המנגנון בירוקרטית, להקל בדרישות, להתבסס על הצהרות מנהלים בלבד ולקבוע מנגנון בדיקה בדיעבד.

פרק ג' - סוגיות משמעותיות נוספות בעקבות משבר הקורונה

1. **הארכת תוקף מנגנון המענק בגין החזרת עובדים מחל"ית גם לחודשי נובמבר - דצמבר** זאת נוכח העובדה שהוצאו עובדים רבים לחל"ית בעקבות הסגר הנוכחי (שנכון לעכשיו לא ברור מתי יסתיים). כזכור, תקופת הזכאות למענק לעידוד תעסוקה עתידה להסתיים לכל המאוחר **בחודש אוקטובר 2020** (ניתן לבחור בין שתי חלופות, חודשי הזכאות בגין חלופה א' ובי' הם יוני עד ספטמבר 2020 ויולי עד אוקטובר 2020, בהתאמה), ולכן נדרש לתת מענה למעסיקים גם לאחר תקופת סיום הסגר הנוכחי.

2. מע"מ בייבוא

הפעלת מנגנון של דחיית תשלום המע"מ בייבוא כך שלא יחול במועד שחרור הסחורות מרשות המכס אלא ידחה למועד הגשת דו"ח המע"מ החודשי, כך שככל והמע"מ בייבוא מותר בניכוי הוא ידווח כנגד מע"מ התשומות מסגרת הדוח התקופתי.

3. הפחתת נטל עלות הארנונה על המגזר העסקי נוכח משבר הקורונה

- הארכת מתן הפטור מתשלומי ארנונה לכלל העסקים בשלושה חודשים נוספים (יוני-ספטמבר 2020), לנוכח המשך התפשטות נגיף הקורונה בישראל.
- בנוסף, נבקש להקפיד את העלאת תעריפי הארנונה לעסקים בשנים 2021-2023 בהתאם למנגנון העדכון האוטומטי.

מאת הנשיאה

- נבקש כי משרדי הפנים והאוצר יקפואו ולא ינתנו אישורים חריגים להעלאת תעריפי הארנונה, בשנים 2021-2023.
- כמו כן, בתקופה בה מתמודד המגזר העסקי עם הצורך בביצוע מהלכי התייעלות כלכליים, לצד הצורך לשמר את עובדיו. ראוי ונכון כי יוחזר מקדם ההתייעלות לנוסחת העלאת הארנונה ובכך יחויבו הרשויות המקומיות בביצוע מהלכי התייעלות גם מצידן.

נודה להתייחסותך,

אלינה פרנקל-רונון, רו"ח, MBA

ממלאת מקום ומשנה לנשיאה
ויו"ר פורום מנכ"לים, מנהלי כספים
וחשבים

בכבוד רב,

איריס שטרק, רו"ח

נשיאת הלשכה

ליאת נויבירט-פיג, רו"ח ועו"ד

סגנית נשיאה, יו"ר (משותף) ראשות
ועדת המסים (לענייני מע"מ) ויו"ר
ועדת הקשר עם מע"מ

העתק:

מר ערן יעקב, מנהל רשות המסים.
רו"ח מירי סביון, המשנה למנהל רשות המסים.
מר אמיר דהן, מנהל קרן הפיצויים, רשות המסים בישראל.